

Exedræ Ecclesiasticæ Sive Concionvm Moralium ... t. ...

In Dominicas totius anni

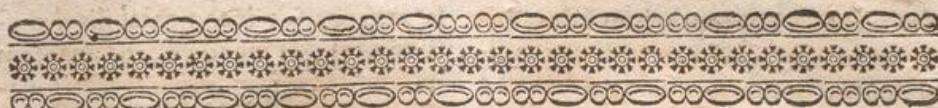
Schrötter, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1687

XXV. In Domin. V. Post Pascha. Petite & accipietis. Ioann. 16. Arg.
Sagittarius cœlestis.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56286](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-56286)

CONCIO XXV.

IN DOMINICA V. POST PASCHA.

Petite, & accipietis.

Joan. 16.

ARGUMENTUM.

SAGITTARIUS CÆLESTIS.

I. **Q**uid si festiva hac luce, ad sacrum hunc cloucum, perinde ac ad distributorum quoddam vos educerem, in eoque armilustrium instituerem, forsitan non uni id admirationi foret. Aud. Quid enim habent cultores Numinis commune cum exercitu? aut quid concio hæc cum armilustrio? Numquid hic in acie consistimus? numquid hic decertamus, & manus conserimus? Non capio, non video. Et tamen id suo sacculo requisivisse à fidelibus subditis videtur Rex Sionis, quando disperso, ac profligato populo; urbibus à Philistinis expiatis, ac devastatis, Saule suomet carnifice gladio interempto; & sibi, exercituique ad reconciliandum Numen genti indicto jejunio, ac planctu, misit ad omnes civitates Juda cum edicto, ut docerent eos arcum: *Planxit autem planctum David, & pracepit, ut docerent filios Iuda arcum.* Nam quem putatis ille Arcum tum requirebat? Quo in genere armorum suos exercere gestiebat? Sensus plurimorum Interpretum est, David per Arcum accepisse orationis studium; & ut threni, quos ipse panxerat, ecumenici essent, inque urbibus Juda decantarentur. Unde Syrus legit: *Ut docerent filios Iuda deprecationem.* Communicat enim in eo oratio, & arcus, ut quod iste, id ipsum illa, idque multò efficacius praëster. Oratione æquè, ac multò validius, quam arcu profligamus hostes, assequimur prædam, ad metam desideriorum collimamus, ac pertingimus. Arcus remissus, oratio est remissa; arcus intensus, oratio est intensa. Vel planius loquendo, anima nostra Arcus est, nervus voluntas, preces

Oratio arcu i conservatur.

ces jacula. Eapropter breviores aspirations ad Deum Ejacularias indigitamus, quod eas perinde, ac telum è pharetra cordis ad cœlum dirigamus. Quānam verò methodo hic Arcus ad mentem Regis David, & Filii ejus Christi JESU tractandus sit, videamus.

P A R T I T I O.

II. IN Sagittario materialem Arcum intendente hæc tria ut plurimum observare, primum est. Imprimis nervi in arcu depressionem; tum oculi unius obductionem; ac tandem ipsam in scopum directionem. Et hæc eadem piè orare gestientibus incumbunt.

§. I.

Orationis tela ut altum evolent, ex nervo depresso jaciantur.

Prepara-
tio adora-
tionem.

Ecli. 35.
v. 21.

III. PRIMUM exigitur humilis, ac profunda ante orationem, coram divina Majestate reverentia, ut vel ipso habitu illius excellentiam, nostram indigentiam ac impotentiam profiteamur. Ille proprius ipsa ferit sidera, qui ex abyssu sui collimat nihili. Chor da cordis eō sublimius ejaculatur; quod demissius detrahitur. *Oratio humiliantis se,* (inquit Sapiens) *nubes penetrat, & non discedet, donec Altissimus afficiat.* Hæc illa dos decurvantis se in oratione animi est; ut hominem cœlivolum efficiat; & de sterquilino ad thronum supremæ Majestatis admittat. Hæc il-

la prærogativa incomparabilis demissæ in oratione mentis est; ut quantum diffidit de se, tantum per spem attollatur supra se; quantum ipsa descendit, tantum ipsem Omnipotens è throno gloriæ sūæ sese demittat; acclinetque aurem orationem humilium è terra ascendentem excepturus. Hæc illa sagitta salutis, quæ nulla nubium densitate; aut cœlorum, aëris instar fusorum, retardatâ duritie; obvia quævis transverberat, cor Altissimi petitura, nec descensura, nisi una comitetur illius miseratio. *Oratio humiliantis se nubes penetrat.*

IV. Itaque unusquisque antequam ad orationem se recipiat, prius intra semetipsum exigat, quis ipse sit, & quis ille, quem in oratione conveniat. Quod nimis ipse ex se non modò quidpiam excellens, heroicum, supernaturale; sed ne minimum quidem præstare sufficiat. Quod ex se non plus virium *Hominis miseria.* habeat, quam vermiculus vilissimus humili reptans; quam teredo ligna, rinea vestes, blatta libros corrodens; quod ipse natus de muliere, (ut Job inquit) *Iob. 14.* brevi vivat tempore; quod quasi stoss egreditur, & conteritur, & fugit velut umbra; quod ipse sit peripsema omnium, de luto, ac pulvere formatum, despicissimo spermate conceptum, in labe originaria natum; quod ipse sit, (ut parvis stringam cum Mellitissimo Patre) *S. Bern. lib. Med.* *Sperma fætidum, saccus stercorum, cibus c. 3.* vermium.

V. Ex altera parte expendat, quis ille sit, quem alloquatur, quantæ Excel- *Dei Ex-*
lentiæ, Majestatis, Potestatis, Sapien- *cellentia.*
tiæ &c. Numirum is, qui per Omnipotens

*¶ Tim. 6.
v. 15.* potentiam suam condidit, per sapientiam suam disposuit, per providentiam administrat totum hoc, quod cernitur. Nimirum is, qui terram stabili coëcet imperio, qui cæli convexa sideribus distinxit; qui Phœbi lampadem in argumentum suæ Majestatis succedit, terris maria ci: cumfudit, flumina sempiterñ lapsu fluere fecit.

Hæc sane, pariáve, expendere in antecessum orationis par est; atque ita animum ad congruum Numini tanto honorem, ac reverentiam exhibendam præparare.

*Abrahami
encomia &
humilitas.*

VI. Conforme huic amissi exemplar si quis exambiat, Patrem omnium credentium Abrahānum arbitretur. Hem, quantum virum evoco? Illum nimirum, qui ex imperio Numinis, posthabitatis aris, fociisque propriis, alienos Penates quæsiturus excesserat; & quid exilio durius? Illum, qui vietiis innumeris Deum sibi propitium reddiderat; & ipsum dilectissimum filium Isaac in holocaustum imolare accinctus fuerat; quid religiosius? Illum, qui deum ipsum in forma peregrini suscipere meritus, cui concrédita Altissimi consilia, cui promissus ex semine tuo, rot sacerdotum periodis exoptatissimus Messias;

quid honorificentius? Hic itaque orationem auspicaturus, quâ quofo modestiâ, quâ submissione, ac reverentiâ accedit? Audite: Loquar, inquit, ad Gen. 18. Dominum, cùm simpulvis & cinis. Conscius probè vilitatis meæ, actuæ Majestatis, ô Domine, compareo coram te, tamquam vermiculus coram immenso, tamquam enervis incoram Omnipotente, tanquam pulvisculus unus, & atomus coram Rege cælorum, terrarumque Principe. Loquar ad Dominum, &c. Te Domine tremens, ac supplex, te pronô corpore & animô invoco, respice in me, & miserere mei. Respice in me pulverem, ex terra procreatum, in terra consistenter, in terram postliminiò convertendum. Loquar ad Dominum, &c. Ita ille.

VII. Nec minùs demissè Evangelicus ille Publicanus à Christo Domino collaudatus, à Pharisæo fugillatus & explosus: Stetit, ait sacer Chro- Publicanus nographus, à longè, & notebat nec orantis oculos ad cælum levare. Stetit, levando se supra se, & expendendo su- demissio, Luc. 18. v. 12. premam illam Majestatem, coram qua tremunt Angeli, & columnæ cæli contremiscunt, se violasse; edictis ipsius prototypè contravenisse, beneficiis ipsius abusum esse; imò, quantum in se erat, contra Omnipotentem armasse manum suam, & cum Erebō in eum conspirasse; hujus monitis morem gessisse, huic pro momentaneæ voluptatis illecebra, spretō legitimo Domino suo obsecundasse; & pià verecundiâ, ac modestiâ deterius,

Gg Hh nec

nec aciem in sublime detorquere præsumpsit; sed in se se, & ad enormitatem
Ibid. v. 13. delictorum sese reflectendo; *Percutiebat peccatum suum, dicens: Deus propitius es tu mihi peccatori.* q. d. O Domine Deus meus, cuius Misericordia in condonandis maximè elucet in iuriis, cuius Bonitas ruinâ impiorum non paucitur, cuius Majestas non tantopere reorum illustratur suppliciis, ac supplicium votis, *propitius es tu mihi,* & non fac mihi secundum merita mea, sed secundum magnam misericordiam tuam. Propter Amorem, & Bonitatem tuam memento mei tu, & memor esto verbi sancti tui, quod locutus es ad nos per os fidelissimi Vatis tui: *Nolo mortem impii, sed ut convertatur a via sua, & vivat.* Quod si ob indignitatem meam me repellis, fixum ratumque mihi est, à tuis vestigiis, ac mandatis, ne latum quidem unguem, abhinc discedere. Si odio me etiam prosecutus fueris, ego amoris indissolubilis nexus, te complecti, ac strin gere admittar. Si me damnatum is, ego nullies mortem oppetam, quam te deinceps offendam. *Deus propitius es tu.* Ita & iste orabat, ita in oratione nec oculos audebat in cœlum attollere; ita alii.

Christio-
rantis hu-
militus.

Luc. 22. VII. At nihil novum pulvrem pulveri acclinari; id stupendum Christum Dominum Assertorem nostrum pro nobis preces, supplicationesque Patri æterno offerentem, non modò ad geniculatum fuisse in oratione, sed provocatum in terram: *Procidit in faciem suam.* Servi partes, quas assumptâ ejusdem formâ peragendas suscepserat, egregiè luctinuit; & non corpus duncta-

xat & vultum, sed ipsum insuper in eo animum tantopere depressit. Vah & vilis è palude sua proreptans ranuncula, cervicem, popliteisque incurvare dignabimur? Filius Dei, cui proni ad voluti Reges ab Oriente venientes, coram quo ipsi Angeli procidunt, indecōrō pulvere os suum deturpare haud revertur; & miser peccator, quem fulgor divinae Majestatis everberat, quem irata cœli facies terre; cui pudor, quantumvis ferrea sit frontis, libertatem eripit intuendi, a rogantiâ damnabili supercilium attolle? Rex gloriae ingenuo suffusus pudore, nec auctoratum intueri ob turpissimam quam induerat, peccatorum personam, habitum rei, ac propè damnati exprimens; & tu vermis miretiæ etiamnum præsumes erectâ fronte, ac cervice, cœli concava intueri, cœno ac Erebo dignissimus? Disce tandem, ô vilis homuncio, quam abjecto, quamque complicito ad omnem modestiam, humilitatemque habitu, ad orationem accedere debeas. Disce procumbere in cœlum ejaculatus. Disce ab inclinato deorsum spiritu altius multo, ac velocius cœlum peti, quam ab elato ac tumido. Et si olim cum Abraham, aliisque senioribus cœli Proceribus coram Agno procumbere concupiscis, jam nunc eosdem in tuis precibus æmulator.

§. II.

Oculus alter in Oratione clau-
dendus.

IX. Secundò, Sagittarius forensis spicula in scopum emitendo, obducit

*Oratio ex-
igit atten-
tionem.*

ducit palpebrâ oculum alterum, ne di-
strahatur, & à meta exorbitet; & spiri-
tualis occludit sinistrum mentis suæ, ne
& ipsum à scopo abducat.

Hac ratione se vulneratum Oratio-
num jaculô Dilectus à Dilecta in Can-
Cant. 4. 9. tis profitetur: *Vulnerasti cor meum in uno oculorum tuorum.* Chaldæus ver-
tit: *Sagittasti cor meum in uno oculorum tuorum.* Non erat cocles, aut mono-
cula Dilecta illa, sed insignita duobus
oculis, iisque columbinis; nihilominus
non priùs amoris jaculo transfixerat a-
matum, quām cùm clauso uno, alterum
ad ipsum, tanquam in scopum dire-
xisset.

Quo Hieroglyphico dilucidè in-
nuitur, perperam illum orationis sagit-
tam dirigere, qui in æde sacra uno lu-
mine vultum Dei; altero vultum filia-
liarum hominum intuetur; unum oculum ad cælum dirigit, altero mundum
lustrat; uno per libelli pii codicem, al-
tero per charæteres, & figuræ creatu-
rarum oberrat. Non habet is oculos co-
lumbæ, sed capreæ, supra montium ca-
cumina salientis; non sagittarii, sed ve-
natoris, uno vertagò plures lepores in-
fectantis, non sponsæ, sed fornicariæ, ab
uno amatore ad alium aciem deflecentis.
Eapropter toto cælo exorbitat, nec
unquam directè cor Dilecti ferit. Clau-
dendus omnino alter est, si audire ges-
tis: *Vulnerasti cor meum in uno oculorum tuorum.*

X. Digna hîc proposito meo Philo-
nis consideratio occurrit, super edicto,
populo ante conflictum promulgari
solito. Exautorabantur enim cå lege
omnes, quotquot aut in vineas plantan-

*Cur à bel-
lo arcean-
tur Neo-
Sponsi.*

das, aut domus construendas, aut re-
centes nuptias ineundas incumberent:
*Quis est homo, qui adificavit domum no- Dent. 20.
vam, & non dedicavit eam; vadat, & re- v. 5, 6, 7.*

*vertatur in domum suam. Quis est ho-
mo, qui plantavit vineam, & nec dum eam
fecit esse communem, de qua vesci omni-
bus liceat? vadat, & revertatur in do-
mum suam, ne forte moriatur in bello, &
alius homo ejus fungatur officio. Quis est
homo, qui despredit uxorem, & non acce-
pit eam; vadat & revertatur in domum
suam, ne forte moriatur in bello, & aliis
homo accipiat eam.* Stupet editum præ-
fatus Philo, & contatur, quid causæ sit,
quòd Moyses ejusmodi conditionis
homines à conflictu arceret? Si enim
solius mortis periculum exauthoratio-
nis fundamentum est, omnes propterea
remittendi fuissent. Varius enim est e-
ventus belli, & ut alibi sæpiùs, in illo
semper fortuna dominatur. Nullius in
certamine caput extra aleam est. Uni-
versus exercitus eô articulô sub Libiti-
nae falce consistit, dubius in cuius eam
primum cervicem sit vibratura. Si au-
tem officii successio prætenditur, & hæc
universos æquo jure excipit. Nemo est,
cujus bona, vel officia morte traduce in
aliorum manus non deveniant. Quid
ergo causæ, quòd Dominus præfatos
viros ab exercitu suo sequestrare volue-
rit? Non alia planè, quòd animus aliis
muniis, ac functionibus immersus, ma-
nus etiam masculas ad bellum delum-
bes reddat. *Ne præsentes corpore,* (inquit
Philo) *in exercitu, absint animo.* *Neceſſe* Philo Ab.
de Fortitu.
*est enim, mentem illò tendere, quòd deside-
riò trahitur.* Quod in iis imprimis lo-
cum obtinet, qui recentibus impliciti

Gg Hh 2 sunt

sunt officiis, ac machinamentis. Quanto enim affectus in iis servet intenius; tanto potenter ab omni alio opere avocat animum. Nec enim tantopere ibi est animus, ubi animat, quam ubi amat. *Illi itaque necesse est membrum tendere, quo desiderio trahitur.*

Jam vero orationes nostræ, ut initio dictum est, quid sunt aliud, quam Arcus, & arma; quam continuata prælia, quibus contra Orcum decertamus, adversum vitia configimus, & cælum ipsum expugnare nitimur? Ergo si in pugna corporali totus animus requiritur, quatenus telum in hostem quis dextrè detorqueat, aut impigre tetundat, quanto amplius in certamine spirituali, ut adversarium elidat, jacula desideriorum in unum hunc scopum dirigenda erunt? Actum prope de acie est, si vacillare in hanc illam partem occiperit, nec minus de oratione, ubi nutabunda evaserit, si inter psallendum Studiosus odarum duntaxat numerum, aut concentum meditetur; si Pater-familias præsens corpore sit Aris, animo haris; si alteralio liberâ mente evagetur.

Abraham semovet à sacrificio distractio- nū anjas. XI. Abrahamus cuius supra memini, ad imperium Domini immolatus filium suum in monte Horeb, omnemque alienandæ mentis occasionem præcisurus; præcepit vernaculis suis, quatenus ipsum infra montem cum asinis operirentur; ne fortè aut victimam filium suum violenti eriperent, aut Patrem ad indulgendum filio dilecto infesterent; aut Sacerdotem alio quovis modo temorarentur: *Expectate hic cum ego, ego & puer illuc usque prope-*

Gen.22.3

rantes, postquam adoraverimus, revertemur ad vos. Itaque solitus curis omnibus evasit in montem, & animo ad Deum erecto ligna composit, hostiam dedicavit, omniaque quæ in usum sacrificii necessaria fuerant, plenus Deo exequebatur.

Ad hanc ideam nos quoque efformatos intendit Præsul Aniochenus, *Chrysostom. hom. 21. in 2 ad Cor.* quatenus servilibus, & illiberalibus affectibus expediti ad orationem accedamus. Quod si forsitan importunæ cogitationes aliæ unâ nobiscum ascenderet, nosque interpellare præsumplerint, imperandum cum autoritate illis est, ac dicendum: *Sedete hic, manete hic, ego autem, & filius meus, & affectus meus, postquam adoraverimus, revertemur.* Et sic asino, & pueris, & si quidpiam brutum, ac animale est, humiliabitur, cum Abrahamo, assumpto Isaac, id est cordiali affectu ad sacrificandum ascendendum.

XII. Suadet id ipsum Mellifluus, & exequebatur serìd S. Franciscus Seraphicus, ita ut cogitationes suas, perinde a clientelam sele comitantem alloquuntur. Ita enim ferme facturus orationem *S. Bern. illis imperabat. Expectate hic cogitatio- tract. de nes meæ, manete hic affectus cordis doctrinae vivendi.* Tu autem anima intra in gaudium Domini tui, ut videoas voluptatem Domini, & visites templum ejus. Si vero iterum quieto imperio in oratione infestaverrint, & instar vulturum ad Abrahamum sacrificantem ad volaverint, cum eodem abigas, dicens: *Ite, ite cogitationes meæ, nihil mihi vobiscum est, Ite nugæ, ite vanitates, nihil mihi vobiscum, sed cum Deo meo negotium est.*

XIII.

XIII. Vereor tamen, ne bene multi non tam abigant ejusmodi Faltones, Harpias, vultures, quād advocent. Vidi iconem in quodam sacello Servatoris nostri in cruce acti, sub qua parte ex una pauper, ex alia dives precibus infestebat. Ex corde illius linea rectissima ad eorū ipsius Crucifixi tendebatur; ex istius autem una inflexa conspiciebatur ire ad macellum, altera ad granarium, tertia ad gazophilaceum, quarta ad prolem, aliæ aliò, vix una, eaque tenuissima libare pedes Christi videbatur.

Utinam quod Timantes ille in tabula adumbravit, id ipsum in corde planiùs identidem non exhibetur. Nunquam minus domi sumus, quād cum clauso ostio Pater aeternus exorandus. Nunquā magis peregrinainur à Domino, quād cum eo tractatur de salute animæ. Nunquam fixius tellurem lustramus, quād cum oculus in cœlum figendus. Tunc & præterita revocamus, & præsentia volvimus, & futura præfigimus, & nescio quæ deliramenta non effingimus. Verū hoc non est orare, sed prope subsannare, & exorbitare. Quisquis ita collimat, toto cælo exerrat, nec unquam orationis jaculo id assequitur, in quod collimat.

§. III.

Scopus sublimis præ oculis habendus.

XIV. **T**ertiò Sagittarius mundanus scopum certum sibi præfixum habet; nec arundinem suam in ventum, aut umbram ejaculatur, aut in apicem acus cuiuspiam dirigit. In cassum laborat, qui auram telo insequitur fugientem, & facile exerrat, qui in punctum minimum collimat.

Idem omnino cœlestibus Sagittariis evenit, qui missis empyreis ac aeternalis bonis, pro terrenis effictim instant indispendis. Quid enim sunt terrena omnia, præterquam umbra, in qua perinde ac Jonas sub hedera deliciamur, & vermem indies arroden tem non observamus. Quid sunt præterquam punctum unum intuitu amplitudinis cœlestis, quod tamen ferro undique & undique dividitur? Quid sunt præterquam aura inanis, & vacua; jam huc, jam illuc dissipata? Fatentur id sero insipientes illi Catoles vestri, suo tandem malo facti sapientes: *Transierunt, inquiunt, omnia illa tanquam umbra;* & tanquam avis, que transvolat in aëre, *cujus nullum invenitur argumentum itineris, aut tanquam sagitta emissâ in locum destinatum.* Avarum itaque sectatur, qui in aurum jaculum emittit, & ventum, ac turbinem referet, qui solis terrenis in oratione obtinendis insistit. Imbò toto cælo exerrabit, qui cœnum hoc præfixum sibi habuerit. Ne a scopo deflesteremus, rotum quantum cœlum nobis propositū, & omnia alia precum jaculo contingimus, si ad hoc unum collimamus: *Quare, inquit semper Veritas, primum regnum Dei, & justitiam ejus, & hec omnia adjicientur vobis.*

XV. In antiquo Testamento ea Salomonis Regi quadam vice divinitus collata est gratia, quæ nobis semel præ semper in hodierno Evangelio dispensatur: *Postula à me quod vis, ut dem* 3. Reg. 3.5. *tibi.* Si potentiam efflagitaveris, nullus erit in toto Orbe terrarum te fortior; si opes, exuperatus es diuites Cræsos, Crassosque, quidquid

Gg Hh 3 attre-

sed veram, ac solidam, quā discernam inter rectum, & obliquum; inter bonum, & malum; inter rationes temporaneas & æternas. Dabis ergo cor docile, &c. Quæ oratio tam grata accedit Domino, ut eidem & sapientiae spiritum supra omnes mortales copiositer infuderit, & bonis omnibus locupletissimè cumulaverit. Placuit ergo sermo coram Domino, quod Salomon postulasset hujusmodi rem. Et dixit Dominus Salomoni: *Quia postulasti verbum hoc, & non petisti tibi dies multis, nec divitias, aut animas inimicorum tuorum, sed postulasti tibi sapientiam, ad discernendum iudicium; ecce, feci tibi secundum sermones tuos, & dedi tibi cor sapiens, & intelligens, in tantum, ut nullus ante te similis fuerit, nec posthac surrecturus sit.*

Quod Dominus hic Salomoni præstítit, idipsum nobis innixi, promissioni divinæ polliceri possumus, si nimis rū nobis in scopum non tam noxia, & cedula, quam salubria, & æterna præfixerimus; non tam cœnum, quam cælum quæsiverimus.

XVI. Hunc scopum arbitratur S. Gregorius, & S. Augustinus nobis in *Quid est in nomine IESV p-* præsenti Evangelio indicasse Domini num, dum ait: *Si quid petieritis Patrem tere.* in nomine meo dabit vobis. Etenim ut *Ioa. 16.* prior differit: *Nomen Fili IESUS est:* v. 23. *Iesus autem Salvator, vel etiam salutis* b. 27. *dicitur. Ille ergo in nomine Salvato-* S. Augu. *ris petit, qui illud petit, quod ad veram* tr. 102. *salutem pertinet. Nam si id quod non* *expedit peritur, non in nomine JESU* *petitur. Conformia alter: Non peti-* Ioa. *tur in nomine Salvatoris, quidquid pe-* pter *titur contra rationem salutis. Eapro-* pter

- Ibid. v. 7. Domine Deus, turegnare fecisti servum tuum pro patre meo David, ego autem sum puer parvulus, & ignorans egressum, & innotitum meum. Et servus tuus in medio est populi, quem elegisti, populi infiniti, qui numerari, & supputari non potest præ multitudine. Dabis ergo servo tuo cor docile, ut populum tuum judicare possit, & discernere inter bonum, & malum. q.d. Compertum mihi oppidò est, quod omnis honos sit onus, & quidem Atlanteis formidandum humeris; novi, quod caput in corpore, idem Principem esse in regno; nec membra unquam probè dirigi sub capite aut vacuo, aut siderato. Non itaque postulo à te Domine, regna, non opulentiam, non cedula quævis alia, quæ sunt vanitas vanitatum; verum, si gratiam inveni in conspectu tuo, peto devotissimè sapientiam, eamque minimè fallacem, ac futilem;*

pter nec ipsi Paulo Apostolo stimulus carnis sublatus, (quod effictum experierat) eò quòd ipsius saluti tantopere consultum non fuisset. Et Apostolis etiamnum infirmantibus dictum: *Uf- què modò non peristis quicquam in no- mine meo; ac si a perte intimaretur illis:* Non peristis in nomine Salvatoris, quia nescitis æternam querere salutem. Promissio enim Christi semper in nostrum tendit, & impletur favorem; nec unquam in spumas aut auram abit, quæ instar sagittæ in hunc scopum dirigitur.

XVII. Ejusmodi sagittæ ego Lemma apponere præsumo, quod olim subscriptisse tradit Ferus Ducissam quampliam Valentiae: *Assequitur quodcun- que petit.* Mitte orationem tuam perinde ac sagittam in profunda terræ, ut animabus in purgantibus prosit flammis: *Assequitur quodcunque petit.* Mitte sursum in æthera, quatenus illius in nos derivet influencias, *Assequitur, quodcunque petit.* Mitte in dexteram, vel sinistram: *Assequitur quodcunque pe- tit.*

XVIII. Quòd si tamen semel, atque iterum compotes votorum non evale- rimus; tertio, quartò jacula cordis nostri in eundem scopum dirigamus. Omnia enim salutata digna sunt, ut non momentaneis, sed æternis, si fieri posset, precibus exorentur. Sine fine pe- tenda sunt, sine fine permansura.

Luctantem jam prope cum Libitina Elisæum officii, ac humanitatis gratia accessit Joas Rex, ultimum daturus, & accepturus osculum, ac benedictionem. Cui abitum suum ex hac mortalitate lachrymanti, ait: *Affer arcum, & sagittas.* Illisque allatis, præcepit, ut ejacularetur. Quod cùm semel atque iterum, ac tandem tertio fecisset, seposuit arcum, & sagittas. Indoluit factum, satiscens jam prope Vates, & ait: *Si percussisses quinques, sive sexies, sive septies, percussisses Syriam usque ad consumptionem.* Eheu, quot ejusmodi Joas inveniuntur, qui cùn semel, atque iterum orationum tela evibraverint, nec assequuntur, quod intendunt; Deum surdum, at prope immitem proclamant. His ego, quod Dominus in persona Eliæ, Joadae edico: *Si percussisses sexies, aut septies, percussisses Syriam usque ad consumptionem,* vitiorum fontes eradicasses, triumphasse hostes tuos; obtinuisses, quod voluisses. At quum inconstans fueris, nec in pulsando perseveraveris, tibi imputa, quòd votis tuis non potiare.

Simus itaque boni Sagittarii, deprimamus nervum cordis per demissio- nem, occludamus oculum sinistrum per attentionem, collimemus ad scopum salutis, & confidamus de Domini Dei nostri bonitate precibus il-

lam nostris subscripturam,

Fiat.

Ferus in
Symb.